

Staten alligevel Folkets fælles Organ, den, som alle skulle henvende sig til, den, der har Magt og Myndighed, den, der kan fremkalde Ro. De, der ellers skælde ud paa Staten og ere bange for Staten, ikke ville have, at den skal gribe ind paa det økonomiske Omraade, og ere bange for, at Staten ved Begrænsning af Arbejdstiden vil begrænse Kapitalismen i dens Udbygning af Arbejderne i Fabrikkerne og Erhvervslivet, i øvrigt de, der ellers angribe os og sige, at Staten skal ikke befatte sig med at gribe ind i det private Initiativ, men skal lade det raade — de maa være ængstelige for Konsekvenserne. Vi Socialdemokrater kunne ikke være det, for os vil det blive et stærkt Argument under fremtidige Debatter, naar vi skulle drøfte Statens Forpligtelser og Statens Ret til at gribe ind i det økonomiske Liv ogsaa overfor Arbejdstiden eller overfor Arbejdsløsheden — for os vil det blive et stærkt Argument, naar vi under kommende Debatter kunne henvise til hele dette Tings Holdning. Saa meget mere Grund have vi til at staa fast ved Konsekvenserne, til ikke at bryde af i sidste Øjeblik og derved svække vor egen Argumentation i kommende Debatter overfor de Herrer, naar de sige: Lad det private Initiativ være, lad hver Person klare sig, Staten skal intet have at gøre dermed! Vi ville da være i Stand til at henvise til de Herrer egen Holdning under Bankkrisen.

Jeg frygter, som sagt, ikke Konsekvenserne, jeg frygter heller ikke, at man vil drage den Konsekvens, at Sparerne skulle være garanterede. Men det har andre Konsekvenser. Derfor siger jeg: har man sagt A, maa man ogsaa sige B og maa ogsaa være villig til at sige C, D, E, hele Alfabetet igennem. Men det ville vi heller ikke være ængstelige for. Saa kan der være delte Meninger om, hvordan, med hvilke Tegn Alfabetet skal skrives, det kunne vi diskutere i kommende Aar. Jeg vil ikke have noget imod, at man drager Konsekvenserne og er sig bevidst, at det, der her sker, har Konsekvenser. Det vil høre til den næste Rigsdags og næste Regerings Opgave at skabe sunderere Forhold i Forretningslivet, i Bankerne og Sparekassevæsenet, end der hidtil har været. Den nuværende Regering har i saa Henseende ikke udrettet noget i Retning af at faa sit Program gennemført. Den begyndte i Efteraaret med store Ord og med et godt Program om at rense ud og skabe Sundhed osv. En lille Kontorchef i Finansministeriet er bleven ofret, men de

store — jeg skal ikke sige det Ord, som laa mig paa Læben — ere i hvert Fald endnu ikke blevne ofrede. Det er ikke meget, som er sket i Retning af Udrensning eller Gennemførelse af forebyggende Forholdsregler mod en kommende Korruption, og Korruptionen vil gentage sig, saa længe Kapitalismen bestaar. Men det gælder ogsaa under kapitalistiske Forhold at sætte saa store Dæmninger, som vi ere i Stand til, mod Korruptionen. Men Regeringen har henvendt sine Interesser paa helt andre Omraader, paa Fæstningen i Stedet for at indskrænke sig til dette. Jeg tror, der havde været en bedre og en klogere Opgave for den nuværende Regering, nemlig at likvidere det albertiske Bo. Det skulde den vistnok have indskrænket sig til i Stedet for at drive Politik, Storpolitik og komme ud i Fæstningspolitik, der gør, at jeg sikkert kan sige, at det bliver ikke denne Regerings Opgave, men den næstes at drage de Konsekvenser af den foreliggende Sag, som skulle drages. Denne Regering har efter alt at dømme taget en Møllesten om sin Hals, Københavns Landbefæstning, og vil gaa til Bunds ved de kommende Valg. Til Sommer ville vi have en anden Regering end den, vi nu have, og denne Regerings Opgave vil det blive at gennemføre, hvad den nuværende Regering lovede i Efteraaret, gøre noget alvorligt og afgørende for at faa Korruptionen ud ved forskellige forebyggende Forholdsregler, ved en Aktielov, en Banklov og en Sparekasselov. Men Diskussionen om disse store Lovgivningssager vil ganske vist forme sig anderledes efter denne Krise, efter denne Statsgaranti og efter dens Udvidelse, end den vilde have formet sig for en Del Aar siden. Det er ganske rigtigt. Den Aand, der var den raadende i Folketinget i 1880—81, tror jeg, det var, da Sparekasseloven sidst behandledes, den fuldkomne konsekvent gennemførte liberalistiske Aand, vil ikke længere finde Ørenlyd; vi ville komme over i mere og mere fuldkomne socialistiske Betragtninger. Man har været med til at slaa fast, at Staten maatte gribe ind i Krisetiden, at Staten da har maattet garantere; men saa vil man med ubønhørlig Logik fra vor Side kræve af Staten, at naar den skal gribe ind i daarlige Tider, naar det kniber, naar det private Initiativ spiller fallit, saa skal den ogsaa have Haand i Hanke med Sagerne, naar der er gode Tider, naar der kommer Fordel, Opgang og Gevinst. Den Konsekvens maa vi drage med ubønhørlig Logik, og man vil ikke kunne unddrage sig for den.